

پاکستان: میان ارتش و مسجد

ترجمه نسوین رضایی

کتاب «پاکستان میان ارتش و مسجد» به قلم حسین حقانی از انتشارات واشنگتن دی سی، مرکز صلح بین‌المللی کارنگی و در سال ۲۰۰۵ میلادی به چاپ رسید.

حسین حقانی نویسنده کتاب، خبرنگار، دبیرمات، مشاور سابق نخست‌وزیر پاکستان بوده است و اکنون در هند اکسپرس (Express Indian)، گلف نیوز (Golf News) و نیشن (Nation) در پاکستان مشغول به فعالیت است.

کتاب از جنگ ایالات متحده و متحدانش علیه تروریسم می‌نویسد، در این میان نقش پاکستان کاملاً مشخص و واضح به نظر می‌رسد. نویسنده کتاب در اینکه پاکستان نقش یک دشمن و یا یک دوست را در مقابل ایالات متحده ایفا می‌کند، کاملاً تردید دارد. در بیشتر از یک دهه است که پاکستان به دلیل فعالیت‌های خود به عنوان حمایت از تروریسم در اذهان بین‌المللی شناخته شده است. نویسنده کتاب خود از سابقه حمایت پاکستان از گروه‌هایی چون طالبان در افغانستان می‌نویسد.

نویسنده کتاب پس از اعلام سابقه و موقعیت دولتمردان کشمیر به حادته یازدهم سپتامبر اشاره می‌کند. درست زمانی که گروه‌های تروریستی ختم ایالات متحده را برانگیخته و جامعه عظیمی را به وجود آوردند.

پس از حادته یازدهم سپتامبر همه چیز تغییر کرد، حتی نقش مردان کشمیری در عرصه بین‌المللی. کشمیر تا حدودی سیاست‌های خود را تغییر داد و موضع خود را در مقابل ایالات متحده عوض کرد. مشرف رئیس‌جمهور پاکستان سعی کرد تا با سازمان جاسوسی و اطلاعات ایالات متحده تا حد ممکن همکاری کند و در مقابل گروه‌های تروریستی چون القاعده بایستد، بانه پای ایالات متحده پاکستان فعالیت‌های دیگری را نیز در راستای اهداف در پیش گرفته خود قرار داد و آن گسستن پیوندها و تعهدات میان دولت مشرف با گروه‌های رادیکال اسلامی بود.

پس از طرح اسرارتزی پاکستان در مقابل ایالات متحده نویسنده کتاب به بحث نظامی و خود خواهی‌ها و جاه‌طلبی‌های نظامی این کشور و تلاش مردان پاکستان برای قدرتمند کردن هرچه بیشتر ارتش این کشور می‌پردازد. در کتاب دلیل برخی از این خود خواهی‌ها تفکر پسین مردان کشمیری و برخی از عقاید باقی مانده در میان آنها به دلیل اقدامات گذشته این کشور در حمایت از برخی گروه‌های تروریستی ذکر شده است. نویسنده کتاب سعی کرده با به گونه‌ای کاملاً واضح و آشکار با ذکر مسائل و سیاست‌هایی که از جانب مردان پاکستان در مقابل ایالات متحده در پیش گرفته می‌شود به توجیه سیاست دو جانبه این کشور در مقابل مبارزه با تروریست بپردازد.

در برخی از قسمت‌های کتاب به ریشه‌های روابط میان گروه‌های افراط‌گرای اسلامی در پاکستان و ارتش این کشور و همکاری‌ها در

توافقات انجام شده میان این دو گروه اشاره شده است. نویسنده معتقد است پاکستان بسیار دقیق و محتاط وارد عرصه عمل شده است و سعی کرده تا اطلاعات امنیتی و عقیدتی خود را تا حد زیادی محفوظ بدارد.

نویسنده کتاب اشاره به اصل اعتقادات پاکستانی‌ها می‌کند.

در بعضی از قسمت‌های کتاب اشاره به نیاز پاکستان به ارتش و قدرت نظامی ایالات متحده شده است و این موضوع یکی از اساسی‌ترین دلایل گرایش مردان پاکستان به سمت ایالات متحده ذکر شده است.

نویسنده اشاره می‌کند ایالات متحده نیز پس از تمایلاتی که از جانب پاکستان مشاهده کرد سعی کرد تا اتحادهای اعتقادی و نظامی خود را نیز میان این کشور و ایالات متحده محکم و استوار نشان دهد. کتاب پس از آن نگاهی به وضعیت سیاسی پاکستان پس از سال ۱۹۴۷ میلادی می‌اندازد. درست زمان استقلال این کشور.

در کتاب به زمان ماقبل از سال ۱۹۴۷ میلادی نیز اشاره شده است. زمانی که در این کشور دخالت‌هایی از جانب مسلمانان و غیر مسلمانان به خصوص هندی‌ها در امور سیاسی کشمیر صورت می‌گرفت. در کتاب اشاره به درگیری‌هایی میان رهبران اکثریت مسلمان و اندیشمندان اسلامی در بین سال‌های ۱۹۳۰ میلادی نیز شده است. پرداختن به گروهک‌های سیاسی مختلف، فعالیت‌ها و عقاید آنها در تاریخ کشمیر از جمله موضوعات مطرح شده در این کتاب است. در کتاب اشاره شده است که پاکستان بر حسب قوانین اسلامی عمل کرده و تا حدود زیادی نیز اکثر جمعیت این کشور را از دهه‌های گذشته گروه‌های اسلامی در این کشور تشکیل می‌دادند.

نویسنده کتاب در نهایت به طرح سوال دوستی و یا دشمنی پرداخته است.

خرید کتاب از سایت «<http://www.vanguard>» امکان‌پذیر است.